

Yerel Yönetimler için İklim Uyumu ve Adaleti Öğrenme Programı

Marmara Belediyeler Birliği (MBB), The Institute of Development Studies, İstinye Üniversitesi ve Şişli Belediyesi ortaklığında, The British Academy – Kanıta Dayalı Politika Yapımı Programı desteğiyle yürütölen “CLEMM – Co-designing Learning for Evidence-based Climate Policy in Marmara’s Municipalities (Marmara Belediyelerinde Kanıta Dayalı İklim Politikası için Öğrenmeyi Birlikte Tasarlamak)” projesi kapsamında, 14–15 Nisan 2026 tarihlerinde Yerel Yönetimler için İklim Uyumu ve Adaleti Öğrenme Programı düzenlenecektir. Programa başvuru için son tarih 29 Mart’tır.

Proje süresince MBB üyesi belediyelerin ihtiyaçlarını tespit etmeye yönelik olarak yürütölen ihtiyaç analizine yanıt verecek şekilde tasarlanan Yerel Yönetimler için İklim Uyumu ve Adaleti Öğrenme Programı, belediyelerin iklim değişikliği ile mücadele ve uyum süreçlerindeki teknik kapasitesini güçlendirmeyi; bununla birlikte iklim adaleti, kapsayıcılık ve toplumsal cinsiyet eşitliği perspektiflerini yerel politika ve planlama süreçlerine sistematik biçimde entegre etmelerini desteklemeyi amaçlamaktadır.

Bu amaç doğrultusunda program kapsamında; mevzuat uyumu, sera gazı envanteri, yerel iklim eylem planlaması, kırılganlık ve risk analizleri ile kanıta dayalı politika yapımı gibi teknik başlıklar; sosyal etkiler, eşitsizlikler ve yerel deneyimler çerçevesinde bütüncöl bir yaklaşımla ele alınacaktır.

CLEMM Projesi Hakkında

CLEMM Projesi, yerel yönetimlerin iklim değişikliğiyle mücadele ve uyum politikalarını yalnızca teknik hedefler üzerinden değil; iklim adaleti, kapsayıcılık ve toplumsal cinsiyet eşitliği perspektifiyle birlikte değerlendirebilmelerini destekleyen bir kapasite geliştirme ve politika güçlendirme girişimidir.

İklim krizinin kentlerde yarattığı sosyal, ekonomik ve mekânsal etkilerin eşitsiz dağıldığı gerçeğinden hareketle proje; kırılgan grupların, dezavantajlı mahallelerin ve toplumsal cinsiyet temelli eşitsizliklerin yerel politika süreçlerinde daha görünür ve belirleyici hale gelmesini hedeflemektedir. Bu doğrultuda yalnızca çevresel göstergelere değil; sosyal

risklere, yaşam koşullarına ve saha bulgularına dayanan çok boyutlu bir değerlendirme yaklaşımının belediyelerin planlama ve uygulama pratiklerine yerleşmesi amaçlanmaktadır.

CLEMM, yerel yönetimlerin:

- İklim politikalarının toplumsal etkilerini düzenli ve karşılaştırılabilir verilerle izleyebilmesini,
- Sosyal eşitsizlikleri ve kırılgenlikleri politika tasarımının erken aşamalarında dikkate alabilmesini,
- Yerel paydaşlarla birlikte bilgi üretimine dayalı katılımcı süreçler geliştirebilmesini,
- Uygulama, izleme ve değerlendirme aşamalarında öğrenmeye dayalı bir politika döngüsü kurabilmesini destekleyen bütüncül bir çerçeve sunmaktadır.

Proje, Türkiye ve İngiltere ortaklığında yürütülmektedir. Projenin ana partnerleri The Institute of Development Studies ve İstinye Üniversitesi olup; Marmara Belediyeler Birliği ve Şişli Belediyesi proje partnerleri arasında yer almaktadır.

Öğrenme Programının Kapsamı

Proje süresince Marmara Bölgesi'ndeki belediyelerle yürütülen kapsamlı ihtiyaç analizi çalışmaları ve anket verileri doğrultusunda, yerel yönetimlerin kapasite geliştirmeye yönelik öncelikli ihtiyaç ve taleplerini esas alan hedefe yönelik bir öğrenme programı tasarlanmıştır. Program içeriği, belediyelerden elde edilen geri bildirimler ve saha bulguları ışığında yapılandırılmıştır.

İki gün sürecek programda;

- Ulusal ve uluslararası iklim mevzuatı ve politika çerçevesi,
- Yerel İklim Değişikliği Eylem Planı (YİDEP) süreçleri ve SECAP ilişkisi,
- Sera gazı envanteri ve azaltım hedefleri,
- Etkilenebilirlik ve risk analizi metodolojileri,
- COP31 süreci ve belediyelerin rolü,
- İklim adaleti ve adil dönüşüm yaklaşımı,
- İklim politikalarının toplumsal cinsiyet temelli etkileri,
- Toplumsal cinsiyete duyarlı veri üretimi ve finansman,

- Kanıta dayalı politika geliştirme, izleme ve değerlendirme mekanizmaları

bütüncül bir yaklaşımla ele alınacaktır.

Program kapsamında bir saha ziyareti gerçekleştirilerek, kentsel ölçekte iklim adaleti yaklaşımının uygulamadaki karşılıkları yerinde incelenecek; yerel ölçekte üretilen verilerin politika tasarımı ve uygulama süreçlerini nasıl beslediği somut örnekler üzerinden değerlendirilecektir.

Öğrenme Programına Kimler Başvurabilir?

Program; MBB üyesi belediyelerde görev yapmakta olan ve iklim politikalarının geliştirilmesi, uygulanması ve izlenmesi süreçlerinde rol üstlenen; başta iklim değişikliği, çevre, sürdürülebilirlik ve planlama birimlerinde görev yapan uzman ve yöneticiler olmak üzere, strateji geliştirme, sosyal hizmetler, eşitlik, kadın ve aile hizmetleri, afet yönetimi ve ilgili diğer birimlerde çalışan uzman ve yöneticilerin başvurularına açıktır.

Programın teknik kapasite ile sosyal politika perspektifini bütüncül biçimde ele alan yapısı doğrultusunda, farklı birimler arasında kurumsal eşgüdümü güçlendirecek katılım özellikle teşvik edilmektedir.

Başvuru ve Katılım

- Program için son başvuru tarihi **29 Mart 2026**'dır.
- Katılım kontenjanla sınırlı olup, katılımcılar başvuru değerlendirme sürecinin ardından belirlenecektir.
- Programın bütüncül yapısı gereği, katılımcıların iki gün boyunca tüm oturumlara eksiksiz katılım sağlaması beklenmektedir.
- Başvuru formuna ve programın detaylarına aşağıdaki mbb.bb/iklimadaleti üzerinden erişilebilir.

Programa İlişkin Detaylar

Tarih: 14, 15 Nisan 2026

Yer: MBB Hızır Bey Çelebi Salonu

- Öğrenme programına katılım **ücretsizdir**.
- Program **kontenjanla sınırlıdır**.
- Öğrenme Programı **yüz yüze** ve **MBB Hızır Bey Çelebi Salonunda** düzenlenecektir.
- İstanbul dışından katılım sağlayan ve konaklama ihtiyacı olan katılımcılara **konaklama olanağı sunulacaktır**.
- Konaklama imkanı sunulacak katılımcı sayıcı kontenjanla sınırlıdır.
- Katılımcılar, başvuru formlarının değerlendirme sürecinin sonunda belirlenecektir.
- Programa katılım başvuruları, mbb.bb/iklimadaleti adresinde yer alan başvuru formunun doldurulması yoluyla alınacaktır.
- Programın İngilizce gerçekleştirilecek oturumunda Türkçe çeviri sağlanacaktır.
- Son başvuru tarihi **29 Mart 2026**'dır.
- Başvuru sonuçlarına ilişkin bilgilendirme **2 Nisan 2026** tarihinde yapılacaktır.

Proje kapsamında yapılan ankete katılarak projenin gelişimine katkıda bulunan katılımcılara öğrenme programında **katılım önceliği sağlanacaktır**. Kayıt formunda ankete katılım durumunuzu bildirmenizi istirham ederiz.

Detaylı bilgi almak istediğiniz konular için yya@mbb.gov.tr adresi üzerinden bizlerle iletişime geçebilirsiniz.

İletişim Kişileri:

Nazlıcan Akcı

Tel: 0212 402 19 42

e-posta: nazlican.akci@mbb.gov.tr

Ayşe Göç Yalçınkaya

Tel: 0212 402 19 40

e-posta: ayse.goc@mbb.gov.tr

Program Akışı

1. GÜN

ULUSAL VE ULUSLARARASI ÇERÇEVE, TEMELLER VE YEREL İKLİM EYLEMİ

TARİH | SAAT: 14 NİSAN 2026 | 09.00 – 17.00

YER: MARMARA BELEDİYELER BİRLİĞİ | HIZIR BEY ÇELEBİ SALONU

ODAK: Mevzuat uyumu, envanter yönetimi ve stratejik planlama süreçlerinde iklim adaleti perspektifi

09.00 – 09.30 | Kayıt & Kahvaltı

09:30 – 10:00 | Açılış ve Tanışma

10:00 – 11:15 | Modül 1: İklim Mevzuatı ve Küresel Çerçeve

Eğitmen: Prof. Dr. Doğan Dursun, *Atatürk Üniversitesi & Yerel İklim Eylemi için AB Ortaklığı Projesi, UNDP Türkiye*

Bu modülde küresel iklim rejimi ile ulusal politika belgeleri yerel yönetimler perspektifinden ele alınacaktır. Uluslararası yükümlülüklerin ve ulusal strateji belgelerinin belediyelerin planlama, uygulama ve izleme süreçlerine yansımaları değerlendirilecektir. Modülün amacı; katılımcıların mevzuat okuryazarlığını ve stratejik planlama kapasitesini güçlendirmektir.

Ele alınacak başlıca konular:

- İklim Kanunu ve ilgili mevzuat
- 12. Kalkınma Planı ve Ulusal Katkı Beyanı (NDC)
- Paris Anlaşması ve küresel iklim hedefleri
- COP süreçleri ve yerel yönetimlerin rolü

11:15 – 11:30 | Kahve Arası

11:30 – 12:45 | Modül 2: Yerel İklim Eylem Planlaması ve Envanter Yönetimi

Eğitmen: Ali Cem Deniz, *Proje Yöneticisi, Yerel İklim Eylemi için AB Ortaklığı Projesi, UNDP Türkiye*

Bu modülde Yerel İklim Değişikliği Eylem Planı (YİDEP) süreçleri teknik ve yönetsel boyutlarıyla ele alınacaktır. Veri temelli planlama araçlarının sosyal kalkınma ve eşitlik perspektifiyle nasıl bütünleştirileceği değerlendirilecektir. Modülün amacı; ölçülebilir, izlenebilir ve kapsayıcı yerel iklim eylem planları hazırlanmasına katkı sunmaktır.

Ele alınacak başlıca konular:

- Sera gazı envanteri hazırlanması ve veri yönetimi
 - Azaltım hedeflerinin belirlenmesi
 - Etkilenebilirlik ve risk analizi metodolojileri
 - Uyum ve azaltım politikalarının sektörel tasarımı
 - YİDEP izleme ve değerlendirme mekanizmaları
 - SECAP süreci ile YİDEP ilişkisi
-

12:45 – 13:45 | Öğle Yemeği

13:45 – 14:30 | Modül 3: İklim Değişikliğinin Sosyal Etkileri ve Kanıta Dayalı Politika Geliştirme

Eğitmen: Dolf te Lintelo, *Araştırmacı, Institute of Development Studies (IDS)*

Bu modülde iklim değişikliğinin farklı toplumsal gruplar üzerindeki eşitsiz etkileri ele alınacaktır. Düşük gelir grupları, göçmenler, gençler ve kırılgan mahallelerin iklim risklerine maruziyeti analiz edilecektir. Kanıta dayalı politika yapımı yaklaşımı çerçevesinde yerel yönetimlerin veri toplama, analiz etme ve karar süreçlerine entegre etme kapasitesi değerlendirilecektir.

14:30 – 14:45 | Kahve Arası

14:45 – 17:00 | Saha Ziyareti: Uygulamada İklim Adaleti ve Kırılgnlık Analizi

Bu uygulamalı oturumda, iklim adaleti perspektifini sahada somutlaştıran çalışmalar incelenecektir. Yerel ölçekte veri üretimi, izleme araçları ve sosyal kırılgnlık analizlerinin proje tasarımı ve uygulama süreçlerine entegrasyonu değerlendirilecektir.

2. GÜN

İKLİM ADALETİ, KAPSAYICILIK VE TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİ

TARİH | SAAT: 15 NİSAN 2026 | 09.30 – 15.30

YER: MARMARA BELEDİYELER BİRLİĞİ | HIZIR BEY ÇELEBİ SALONU

Odak: Yerel iklim politikalarında adil dönüşüm, eşitlik ve kapsayıcılık

09.30 – 10.00 | Kayıt & Kahvaltı

10:00 – 11:15 | Modül 4: İklim Değişikliği Politikaları ve Adil Dönüşüm

Eğitmen: Dr. Nuran Talu, *İklim Değişikliği Politikaları Analisti, Şehir ve Bölge Plancısı*

Bu modülde iklim politikalarının ekonomik ve sosyal etkileri “adil dönüşüm” yaklaşımı çerçevesinde ele alınacaktır. Modülün amacı, belediyelerin iklim politikalarını sosyal adalet ve hakkaniyet perspektifiyle tasarımlarına katkı sunmaktır.

Ele alınacak başlıca konular:

- Adil geçiş ve adil uyum politikaları
- Savunmasız grupların korunması
- Emek ve geçim kaynaklarının güvence altına alınması
- Yerel düzeyde sosyal koruma mekanizmaları
- COP31 süreci ve iklim adaleti bağlantısı

11:15 – 11:30 | Kahve Arası

11:30 – 12:45 | Modül 5: İklim Değişikliğinin Toplumsal Cinsiyet Temelli Etkileri

Eğitmen: Dr. Nuran Talu, *İklim Değişikliği Politikaları Analisti, Şehir ve Bölge Plancısı*

Bu modülde iklim değişikliğinin toplumsal cinsiyet üzerindeki farklılaşan etkileri ve kadınların ile genç kızların iklim eylemindeki rolleri ele alınacaktır. Modülün amacı, toplumsal cinsiyete duyarlı yerel iklim politikalarının geliştirilmesine yönelik kavramsal ve pratik araçlar sunmaktır.

Ele alınacak başlıca konular:

- Toplumsal cinsiyete duyarlı veri ve analiz
- Kadınların yerel iklim eylem planlama süreçlerindeki rolü
- Toplumsal cinsiyete duyarlı bütçeleme ve finansman
- Afet ve kriz süreçlerinde toplumsal cinsiyet eşitliği
- COP kararları ve COP31 süreci

12:45 – 13:45 | Öğle Yemeği

13:45 – 15:00 | İyi Uygulama Paneli

Panelde iklim adaleti yaklaşımını yerel politika ve uygulamalarına entegre eden belediyelerin deneyimleri paylaşılacaktır.

15:00 – 15:15 | Kahve Arası

15:15 – 15:30 | Kapanış ve Değerlendirme

Programın genel değerlendirmesi yapılacak ve katılımcı geri bildirimleri alınacaktır